

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglas po tarifi.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu št. 12.000.

Prihodnje volilno geslo.

Nobenega dvoma ni, da bi SLS že davno vstopila v vladno, če se ne bi bala, da bi ji to škodovalo pri volitvah. SLS se boji, da ne bi potem mogla razviti s tako učinkovitostjo gesla o slovenski samostojnosti in zato misli, da je 20 slovenskih mandator talent, ki ne sme prinesiti nobenih obresti.

Ampak SLS se moti, če misli, da bo avtonomija zopet tisto mogočno geslo, ki ji bo dalo vse mandate. Vsaka stvar se obrabi in tudi volilna gesla. Kadar narod vidi, da nima uspeha in učinka volilno geslo niti tedaj, če je podprto z vso politično močjo naroda, tedaj tudi izgubi vero v pravilnost gesla. Zato ne bo avtonomija tako vlekla ko včasih in nastopila bodo nova gesla.

Med vsemi temi bo pa na prvem mestu Trbovlje. Ni Slovenca, kateremu ne bi že ime samo zadostovalo, da ne bi vedel, kaj pomeni geslo Trbovlje. V tem geslu je zapopaden boj slovenskega naroda za njegovo neodvisnost, v tem geslu je izražena volja slovenskega naroda, da vlada v javnosti poštenje, s tem geslom je povedan njegov socialni program, da naj ne je, kdor ne dela!

Prihodnje volilno geslo v Sloveniji se bo zato glasil: Trbovlje. Narod bo volil med onimi, ki so za postopanje Trboveljske premogokopne družbe in med onimi, ki so proti temu postopanju. In naj nastopi še tako goreč avtonomist, ne bo imel uspeha, če bo narod videl, da je tudi on na strani Trboveljske.

Ker kakšna avtonomija naj bo to, če bi že med nami samimi bil gospodar, ki bi bil močnejši od vse avtonomije. Narod to spozna in zato bo prihodnje volilno geslo: Trbovlje.

S svoje strani se bomo potrudili, da to geslo čim najbolj uveljavimo, ker le tako je mogoče, da bo slovensko gospodarstvo rešeno. Zato nas niti najmanj ne moti, če mislijo gospodje pri Trboveljski premogokopni družbi, da so njih milijoni močnejši tudi od naroda. Bodo že še spoznali svojo zmoto, ker milijoni odrče, narod pa ostane.

Kadar je narod nezaveden, tedaj je sicer mogoče z milijoni kupiti posameznike, da prevarajo narod. Toda to traja le nekaj časa, ker treba bi bilo kupiti ves narod, da ne bi prevara prišla na dan. Toliko denarja pa nima niti Trboveljska.

Zato bomo dosledno in stalno budili narodovo zavest in skrbeli, da ne bo narod samo vedel, kaj pomenijo zanj Trbovlje, temveč da bo tudi znal proti tej nevarnosti nastopiti. Čeprav osamljeni, čeprav v sila neenakem boju, smo vendar že dosegli uspehe in danes ne govorimo o Trbovljah samo Ljubljana, temveč tudi Zagreb. Ni pa daleč čas, ko bo o tem govoril tudi Beograd, ker bo vsa Slovenija tako zahtevala, ker bodo Trbovlje volilno geslo.

Danes SLS to volilno geslo omalovažuje in misli, da je važnejši interes Trboveljske premogokopne družbe ko pa interes slovenskega naroda. Ne bo dolgo in SLS bo spoznala, da se kruto moti in da ni interesa nad interesom slovenskega naroda.

Misel je ko hudournik. Ko nastane, je majhna in komaj vidna. Toda ko pride v tok, tedaj ni sile, ki bi se ji zoperstavila in tudi najmočnejši jez omaga pred nje elementarno silo. Ponašamo se s tem, da smo spravili misel o gospodarski samostojitvi slovenskega naroda od dikata Trboveljske premogokopne družbe v tok in poskrbeli bomo, da se ta misel razvije v hudournik.

Ne bo nas bolelo, če bo ta hudournik pokopal pod svojimi razvalinami tudi

Novi proračun.

VSA MINISTRSTVA SO ZNIZALA SVOJE ZAHTEVE, LE POLJEDELSKO MINISTRSTVO DOBI DVAKRAT VEČ.

Beograd, 21. avgusta. Nekatera ministrstva so dosedaj že dovršila svoje proračunske predloge in jih poslala proračunskemu oddelku finančnega ministrstva. Tudi sedaj je največji proračun vojne ministrstva, ki znaša eno milijardo in tristo milijonov dinarjev. Torej je proračun tega ministrstva nekoliko manjši od prejšnjega. Vse to pa moramo pripisati boljšemu stanju dinarja, odnosno znižanim cenam živilom in krmi. Nato pride na vrsto proračun prometnega ministrstva, ki je prav tako znatno reducira

lo svoje izdatke. Izostali so krediti za zgradbo novih prog in za dovršitev starih. Razen poljedelskega ministrstva so vsa ostala ministrstva znižala svoje izdatke. Poljedelsko ministrstvo pa je zahtevalo povečanje proračuna za približno 200% za melioracijo in izsuševanje zemljišč. Na podlagi dosedanjih predlogov je proračunski oddelk finančnega ministrstva že prišel z delom na proračunu, ki bo gotov do sestanka narodne skupščine.

St. Radić za socialne zakone.

Beograd, 21. avgusta. Včeraj dopoldne je posetil predsednik HSS St. Radić Jadransko stražo v Beogradu, kjer ga je pozdravil tajnik Banić. Radić mu je odgovoril z daljšim govorom, v katerem je poudarjal važnost našega Jadrana. Nato je Radić odšel v predsedništvo radikalnega poslanskega kluba, kjer se je zamudil pol ure v razgovoru z Ljubo Živkovićem. Potem se je vršila seja naše delegacije za zasedanje Zveze narodov. Konferenca je trajala preko dve uri.

Popoldne ob 17. se je sestel St. Radić s predsednikom rad. kluba Živkovićem in se z njim dalj časa razgovarjal. Nato se je vršila seja poslanskega kluba HSS, na kateri so bili navzoči tudi ministri HSS. Po večerji je prišlo do prvega sestanka med radikalskim prvakom Aco Stanojevićem in St. Radićem. Sestanek je trajal do 21.30.

St. Radić je o sestanku z Živkovićem izjavil novinarjem. Z g. Živkovićem sva se lepo seznanila in popila celo morje jogurta. Govorila sva o socialnem zakonodajstvu in se dogovarjala, kako bi bilo mogoče nujne socialne zakone čim preje izglasovati v narodni skupščini. Zakoni se bodo dajali v rešitev zakonodajnemu odboru. Vem, da bi utegnil kdo reči: »To je absolutizem«. Toda, to je potrebno, ker parlament ne more izvršiti niti proračuna ob pravem času. Na ta način bo naša država po treh letih najbolj urejena v Evropi. Govorila sva tudi o tem, kako bi se sporazum čim boljše izvajal. Dovolj je manifestacij. Nisem vedel, da je Živković tako kulturni človek. On govori odlično francoski in dobro pozna diplomatsko zgodovino, zlasti pa ono starejšo. To ni nobena ovira. Izvrtstvo je citiral Gladstona, Gorčeka in druge.

Priprave naše delegacije za zasedanje Zveze narodov.

Beograd, 21. avgusta. Na seji naše delegacije za Zenevo je prišlo do sporazuma v vprašanju konstituiranja po sekcijah. Določeni so sledeči predstavniki naše delegacije v posameznih sekcijah Zveze narodov: V pravni sekciji delegat Vasa Jovanović, namestnik Milorad Stražnički; v drugi sekciji (vprašanje prometa) delegat še ni določen. Mislijo, da bo naš zastopnik Milutin Jovanović, naš poslanik v Bernu, njegov namestnik pa Ranišlav Avramović, bivši pomočnik prosvetnega ministra. V tretji sekciji (garancijski pakt in razorožitev) je določen Laza Marković in namestnik St. Radić. V četrti sekciji je delegat Milutin Jovanović. V peti sekciji za socialna vprašanja je delegat St. Radić, namestnik

nik Laza Marković. V šesti politični sekciji je delegat dr. Ninčić, namestnik Vasa Jovanović.

Razen tega se je razpravljalo tudi o drugih važnih vprašanjih. Stališče naše delegacije je bilo popolnoma določeno, zlasti za slučaj, ako bi, kakor lansko leto, gotove narodne manjšine hotele pokreniti svoja vprašanja.

Naša delegacija potuje v Zenevo dne 2. ali 3. septembra in bo v vseh važnih vprašanjih izmenila misli s ostalimi delegacijami držav Male antante. Vladni krogi gledajo na bodoče delo naše delegacije v Zenevi z največjim optimizmom, zlasti z ozirom na to, ker se nahaja v delegaciji Stjepan Radić.

UKAZ O DRŽAVNIH PODTAJNIKIH JE PODPISAN.

Beograd, 21. avgusta. Danes so bili ministri, ki prejmejo v svoje resore podtajnike, obveščeni, da je kralj 16. t. m. podpisal ukaz o državnih podtajnikih. Imenovani so: za prosveto dr. Josip Pasić, za socialno politiko Krnjević, za finance Mirko Neudorfer, za agrarno reformo dr. Šuvakov.

SLS in ne bo naša krivda, če SLS ne bo pravočasno razumela, da so prihodnje volilno geslo: Trbovlje. Krivi bodo tega samo oni, ki so v službi Trboveljske zato, da bi bila v njeni službi še SLS. Če misli SLS, da more biti v službi Trboveljske, je to njena stvar. Mi vemo, da narod v tej službi ne more biti in zato smo proti Trboveljski.

In naše stališče bo obveljalo!

vić, dr. Vl. Andrić in Bora Milovanović, za šume in rude dr. Bogoljub Kujundžić. Podtajniki bodo danes ali jutri prisegli in takoj nastopili svoja mesta.

PRIPRAVE ZA POT KRALJEVSKE DVOJICE V ČRNO GORO.

Split, 21. avgusta. V Split je prispel admiral Prica, da prevzame vse priprave za sprejem Nj. Vel. kralja ob priliki potovanja po Dalmaciji. Včeraj se je Prica sestel z direktorjem Jadranske plovidbe radi ladje »Karadjordje«, ki bo spremljala kraljevo dvojico na potovanju od 18. do 26. septembra. Iz Dalmacije odide kraljeva dvojica v Črno goro, kjer bo prisostvovala svečanostim ob priliki prenosa kosti čelnika Njegoša. Predsednik JNU je prejel povabilo na slavnost.

Rumunija in Solun.

Beograd, 21. avgusta. Po prekinjenih pogajanjih med našo državo in Grčijo in povodom diskusije o svobodni coni v Solunu, se je rumunski tisk ponovno pričel baviti z vprašanjem Donave in Egejskega morja. Za Rumunsko je zelo važno, da si zavaruje dostop do Egejskega morja preko Soluna. Kajti, svoboden prehod skozi Dardanele in Bospor je zelo problematičen. Radi tega bi bila Rumunska v slučaju vojne prepuščena na milost in nemilost Turški, ker ne more računati na Rusijo. Potemtakem ostane Rumunski edini izhod na Solun. Iz tega vzroka je rumunska vlada predlagala, naj se v Turn Severinu spojita naši in rumunski železniški prog, da bi bila Rumunski s tem odprta pot do Soluna.

PAŠIĆ PRIDE V BEOGRAD 15. SEPTEMBRA.

Beograd, 21. avgusta. Ministrski predsednik Pašić je obvestil radikalni klub in vladu, da bo pred 15. septembrom prispel v Beograd. Nato bo g. Pašić odpotoval v Črno goro, kjer bo prisostvoval svečanostim ob priliki prenosa kosti vladike Njegoša s Cetinja na Lovćen.

DISIDENTSKI LIST »REPUBLIKANSKA SLOBODA« VENDARLE IZŠLA!

Zagreb, 21. avgusta. Včeraj je izšla prva številka »Republikanske Slobode«, glasila radičevskih disidentov. Lastnik in izdajatelj lista je dr. Buć. List izhaja tedensko in kritizira spremembe, ki so nastale v Radićevi stranki. Poudarja, da bo nadaljeval politiko, katero je St. Radić zapustil, t. j. republikanstvo.

NINČIĆ PRIREDIL OBED NA ČAST ST. RADIĆU.

Beograd, 21. avgusta. Danes priredi zunanji minister dr. Ninčić na svojem stanovanju obed na čast St. Radiću in njegovi soprogi.

PO DOSEŽENEM SPORAZUMU NOVI BOJI V SIRIJI.

London, 21. avgusta. Pogajanja med francoskim guvernerjem Sirije in generalom Sarraillom ter predstavniki družijskih ustašev so končana. Dosežen je sporazum, po katerem so vstasi prenehali z obleganjem mesta Suedje, zato pa je Francija pustila na svobodo osem aretiranih poglavarjev Druzov. Po vestih iz Sirije, se je situacija zopet poslabšala. V okolici Damaska je prišlo do spopadov med Druzi in francoskimi vstasi. V področju Alepe je izbruhnila nova vstaja.

TUDI ITALIJA BO MORALA PLAČATI.

London, 21. avgusta. Iz Washingtona poročajo, da bo ameriško-belgijskemu sporazumu sledila ureditev vprašanja dolgov Italije in Francije. Ameriški kongres ne bo sklican prej, nego v jeseni. Na prvi seji bo predložena v ratifikacijo pogodba za konsolidacijo belgijskih dolgov. Smatra se, da bo ta pogodba stopila v veljavo pričetkom meseca novembra.

HALA BELGIJA FINANČNO MOČNEJŠA OD ITALIJE.

Rim, 21. avgusta. Italijanski tisk piše obsirno o belgijsko-ameriškem sporazumu za konsolidacijo belgijskih vojnih in povojnih dolgov. Poudarja predvsem, da mora dobiti Italija malo več koncesij pri reguliranju ameriških vojnih dolgov, ker je plačilna kapaciteta Italije mnogo manjša od one Belgije. Poleg tega se mora Amerika ozirati tudi na to, da mora Italija tudi Angliji poplačati dolg, do čim Belgija ne dolguje ničesar.

Radičevci in sokolstvo.

V zadnjem »Domu«, ki ga danes nekateri citirajo s tako naslado, čitamo sledeč odstavke o hrvatskem Sokolu:

»Če bi bili današnji upravi Hrvatskega Sokolskega Saveza in Zagrebskega Sokola štev. 1. prežeti z onim pravim bratstvom, kakor to zahteva sokolski duh, še bolj sedanji seljački pokret na Hrvatskem, bi seljački Sokoli sodelovali v še večjem številu in mnogo bolj razvrstili kot celota in ne bi bili razmetani, dostikrat zelo neugodno, brez vsake pravila in sistema ter bi bila divna sokolska revija še bolj veličastna. Če bo mogoče doseči, da se Središnji Savez Hrvatskega Sokolstva popolnoma otrese vpliva gosposke nadutosti, ki je prišla v zadnjem času na vse strani varariti med seljaškimi Sokoli, naravno brez vsakega uspeha, potem bomo storili iz Hrvatskega Sokolstva v resnici skupno, složno in delavno narodno in kulturno organizacijo meščanskih in seljaških sokolov. Če pa ne bo mogoče iz sokolskih vrhov popolnoma odstraniti gosposke nadutosti, se bodo hrvatska seljaška sokolska društva razvijala popolnoma oddeljena in popolnoma samostojna.«

Na uvodnem mestu piše »Dom« popolnoma v istem smislu o hrvatskem sokolstvu.

In to je povdarjeno celo v onem pasusu, iz katerega bi nekateri radi kovali kapital. — »Dom« piše:

»Minister za zunanje zadeve dr. Ninčič je govoril na svečanem obedu, ki ga je priredil Hrvatski Sokolski Savez poslanstvu vlade, mestnemu zastopstvu, predstavnikom hrvatskih sokolskih društev ter je pri tej priliki posebno pozdravil tudi hrvatskega Sokola v nadi, da se hrvatsko sokolstvo združi z ostalo sokolsko omladino, ki deluje pod imenom jugoslovenskim. To je želja plemenita, toda nemogoča. Če v Hrvatskem Sokolu je gosposke, ki nima ničesar sokolskega razven enostavnega (toda tako lepega in prikupljivega) sokolskega kroja, toda jugoslovenski Sokoli nosijo samo sokolsko ime, v stvari pa so to jastrebi in čuki. Zato zedinjenje Hrvatskega Sokola s takozvanim jugoslovenskim, v res-

nici batinaško-orjunaškim, bi pomenilo samo smrt pravi in zdravi sokolski ideji.«

Ni treba povdarjati, da odločno odklanjamo St. Radičeve besede o jugoslovenskem sokolstvu. Ravno tako pa tudi odklanjamo spekulacijo, ki bi jo hoteli nekateri na te besede navezati.

Iz ocene hrvatskega sokolstva se jasno vidi, kako je v bistvu razumeti Radičeve besede o sokolstvu. In če pomislimo samo na cement Trboveljske premogokopne družbe za sokolske dome in na način njegovega razdeljevanja, potem so besede Radiča vsaj deloma razumljive.

Toda naj bodo stvari že kakorkoli, eno je na vsak način gotovo: do ujedinjenja vsega sokolstva Jugoslavije bo prišlo, ker mora priti. Nemogoče je, da bi se jasna sokolska misel izpovedovala na dva načina. Pravilna in obstati mora in mora samo ena interpretacija.

Niti ni tako daleč, ko se bo to zgodilo, ker ni treba drugega, ko očistiti sokolstvo vseh navlak, ki so mu jih vsilili politiki in stranke. Naravnost pedantično strogo mora varovati sokolstvo svoje posebno vsenarodno stališče, pa bo takoj tu podlaga za ujedinjenje jugoslovenskega, seljaškega in hrvatskega sokolstva. In da treba s tem čiščenjem energično pričeti, so pokazale zadnje volitve in razni spori, ki so izšli iz čisto nesokolskih nagibov. Ni si treba prikrivati resnice, temveč čas je, da se tudi to uvidi in temu primerno uredi postopanje.

Vsak pravi Sokol mora stremeti, da pride do ujedinjenja sokolstva in vsak pravi Sokol mora občutiti podvojenost med Sokoli kot zlo. Toda ujedinjenja se ne bo nikdar doseglo z oponašanjem nasprotnikovih grehov, temveč le z vzglednim delom in bratsko besedo.

Zato odklanjamo Radičeve besede o jugoslovenskem Sokolstvu, zato pa odklanjamo tudi spekulacije, ki bi jih radi navezali gotovi ljudje na te besede. Sokolstvo mora biti vzvišeno nad vsako spekulacijo in kdor spekulira, ta že s tem dokazuje, da ne spada v sokolske vrste!

Svoboda ne obstoji, pravi gospod Mussolini.

Ladi Drumont Hay, posebna dopisnica »Daily Expressa« je imela interview z Mussolinijem. V tem razgovoru je Mussolini povedal sledeče pristno fašistovske besede o svobodi:

»Svoboda? Kaj nekaj takega ko svoboda sploh obstoji? Če zahtevamo liberalno svobodo, potem dokazujemo s tem, da ne poznamo niti osnovnih naukov o vladnem mehanizmu. Mnogi ne more vladati množice in ne kvantiteta kvantitete. Vratam na tem, da nekaj takega ko svoboda sploh ne obstoji. Ona obstoji samo v predstavi nepraktičnih filozofov, ki so vzeli svojo filozofijo za nebes, dočim jemljem jaz svojo filozofijo za bližnje resničnosti na zemlji.« Na vprašanje, če ima s svojo filozofijo popolen uspeh, je odgovoril Mussolini: »Popolen! Bodočnost mnogo obeta. Evropa poseduje velikansko zalogo življenjske sile. Stari kontinent še ni dekadenten. Stoletja bodo še prišla, predno bo dekadenten. Evropa se nima kljub propagandi nekaterih alarmistov ničesar bati. Če bi bila Evropa res pravl pomolom, potem bi morala biti Italija kot najstarejša dežela, najbolj slabotna. (Ni to tako čisto izključeno, gospod Mussolini! Op. ured.) Vi pa ste sami videli, da je Italija še silno močna in mlada. Nobena stvar ne more preprečiti njenega napredka!«

Da v Italiji ni svobode, je resnica in če je hotel povedati to g. Mussolini, potem je govoril suho resnico. In še bolj zlato resnico bi bil povedal, če bi priznal, da je svoboda ni, ker jo je on zatrl. Toda, da je svoboda samo fantazija v nebo sverovanih učenjakov, pa se

g. Mussolini silno moti. Zaradi svobode so šli milijoni ljudstva v boj in sicer v smagovit boj. Po vrsti so padali nasilniki in njih ukrepi, ki so omejevali svobodo. Vsehi sužnji, je danes narod suveren in efimeren pojav fašizma in sličnih institucij ne bo na tem dejstvu ničesar izpremenil.

Gospod Mussolini misli, da je v tem znak moči, če se upa priznati, da po njegovem mnenju svobode ni. Toda g. Mussolini se moti, ker ljudstvo bo v tem videlo samo vsako pomanjkanje srca in ga zato še tem bolj obsodilo. Če je dejal pozneje Mussolini, da je njegov ideal Julij Cezar, potem naj pomisli tudi to, da je bil ubit, ker je hotel zmanjšati svobodo naroda, ko je segel po kroni. In vendar se Julij Cezar ni upal reči, da je svoboda izmišljotina, temveč je varoval svobodne pravice naroda, v kolikor niso bile direktno v nasprotju z njegovimi intencijami.

Čudne nazore ima g. Mussolini in niti v Italiji ne bo delal z njimi triumfe. Pa že bolj učinkuje protest Orlando, ki je dejal, da v sedanjem javnem življenju Italije ni mesta za človeka njegove vere. In Orlando je mož, ki so ga fašisti še pred par meseci proslavljali kot rešitelja po kobaridskem polomu in s katerim so se fašisti ponašali. Sedaj so tudi njega izgubili in sicer pred vsem valed neupoštevania osnovnih naukov o svobodi.

Sličnih ko Orlando pa ima Italija še mnogo in zato samo razvijajo svoj diktatorski pohlep, bo vsaj Mussolinija postala čim preje spet Italija.

Sklepi francoskega socialističnega kongresa.

V torek se je vršilo sklepno zborovanje francoskega socialističnega kongresa. Najprej je bila predložena resolucija o Maroku. V tej soglasno sprejeti resoluciji odklanja socialistična stranka vsako odgovornost za maroške dogodke in obžaluje, da niso bili francosko-španski mirovni pogoji objavljeni in predloženi Abdelkrimu. Kongres ostro obsoja demagogično hujskarijo komunistov, ki skušajo vojake zapeljati v dezertstvo. Kongres je proti evakuaciji Maroka, ker bi se mogli s tem povzročiti nevarni mednarodni zapletljaji.

Nato je predložil Léon Blum večinsko resolucijo o splošni politiki. V tej resoluciji se konstatira, da se je socialistična stranka vedno trudila na razvoj političnih dogodkov tako vplivati, da se je prilikam čim bolj prilagodila in tako proletariatu čim največ koristila. Stranka bo še nadalje v tem zmislu delovala in uporabljala ves svoj parlamentarni vpliv. To naglašajo, ker se skuša vrniti v parlament nacionalni blok, to je ona vrsta reakcije, ki jo za mednarodni mir najbolj opasna. Stranka nikakor ne more podpirati sedanjega vlada. Pripravljeni pa je podpirati vsako vlado, ki bo resno skušala uveljaviti zahteve proletariata, zlasti glede organizacije miru, finančne sanacije, socialnega zavarovanja, vojaške in šolske reforme in ki se ne bo ustrašila pred odporom velekapitala. Vsako udeležbo pri kakih drugih vladnih strankah odklanja, ker bi s

tem samo škodovala socializmu in interesom delavskega razreda. Končno se naglašava v resoluciji, da mora stranka voditi samo čisto svojo politiko in da mora ostati neodvisna.

Manjšinsko resolucijo je predložil poslanec Renaudel. Ta resolucija se razlikuje samo v tem, da se povdarja možnost, da vstopi socialno-demokratska stranka pod gotovimi pogoji v vlado. Te pogoje bi moral določiti poseben kongres stranke.

Z 2210 proti 550 glasovom je bila manjšinska resolucija odklonjena in vlada Painlevéja nima vsled tega v parlamentu več večine.

Nato je kongres zahteval, da se takoj skliče parlament, da razsodi glede maroških dogodkov in sklepa o uradniški stavki. Končno je bil sprejet sklep, da zahteva stranka proporcionalen volilni red, če pa ta ne bi bil izvedljiv osebno volitev kandidatov. Ta sklep je bil sprejet z 2199 glasovi proti 505.

Sklicanje parlamenta pa je skoraj nemogoče, ker ga sme sklicati le izrednemu zasedanju predsednik republike samo v tem slučaju, če zahteva to absolutna večina poslancev. Ker znaša število vseh poslancev 580, absolutna večina torej 291, socialisti pa imajo komaj polovico toliko poslancev, je skoraj izključeno, da bi mogli obrati potrebno število podpisov.

Politične vesti.

— Radičeva pot v Zenevo. »Juturnji list« poroča, da bo na zasedanju v Zenevi prišel do jasne izraza narodni sporazum, ki bo resen opomin za naše sosedo, da se ne mešajo več v naše notranje razmere. St. Radič, ki uživa zaupanje vseh Hrvatov, bo s svojo navzočnostjo dokazal, da so bile smešne nade vseh onih, ki so nameravali uporabiti prepire v svoje namene. Zeneva bo konec politike nestabilnosti naše države. Zeneva bo do-

kazala, da niso bile preuranjene besede one-ga hrvatskega politika, ki je na večer po kraljevem sprejemu v Zagrebu vzkliknil: »Danes smo na Balkanu postali velesila. Čez dvajset let bomo velesila v Evropi!«

— Političen položaj v Dalmaciji. Ugleden dubrovniški politik se je izjavil o politični situaciji v Dalmaciji takole: S sporazumom med radikali in radičevci so za sedaj pokopali vse druge stranke. Ima sicer g. Pribežević

med mladimi ljudmi precej pristašev, toda ti ne tvorijo niti zdaleka one kompaktne mase, ki odloča pri volitvah. Če se sporazum iskreno izvede, potem bosta v Dalmaciji v glavnem samo dve stranki: Srbi se bodo združili okoli radikalne stranke, Hrvati pa okoli HSS. Mlajši elementi, ki so za Pribeževića bodo politično brezpomembni. Glede dr. Trumbića je dejal omenjeni politik, da ne bo dobil niti v Splitu mandata in da ga bo Radič potolkel tudi z najbolj brezpomembnim kandidatom.

— Tekma za Bunjevci. V Subotici se vodi pogajanja med zastopniki Bunjevcev in radičevci glede skupnega nastopa. Radikali gledajo ta pogajanja zelo postrani, ker se boje, da bi se na ta način uveljavili radičevci tudi v Vojvodini.

— Bodi konstatirano. Poročilo o zagrebških slavnostih je »Dom«, glasilo HSS, dobesedno ponatisnil iz »Vremena« ter s tem jasno dokazal svojo objektivnost in iskrenost. Z ozirom na pisanje samostojno-demokratskega tiska bodi to konstatirano.

— Politični pomen kraljevega bivanja v Zagrebu. »Dom« povdarja, kako je vse tu in inozemsko časopisje spoznalo važnost zagrebških svečanosti ter nato nadaljuje: »Velika je sreča, da je ta proslava vsaj naši politični javnosti ponovno dokazala kulturo hrvatskega naroda in njegov globoki zmisel za zajedničko državo zlasti med seljačkim narodom in da se je vrhu vsega tega povzdignil naš kralj s svojim vsestranskim razumevanjem nove dobe, kar je s par besedami izrekel spominjajoč, da želi z nami deliti veselje, ki ga v tem trenutku občuti vsako hrvatsko srce. Imeti skupno veselje, pomeni imeti skupno življenje in s tem se veselje podvoji, podvojeno veselje — pa je samo po sebi podvojena sila naroda. In tako smo izšli iz teh narodnih svečanosti kulturno bogatejši in duševno močnejši, ker smo si sedaj Hrvati in Srbi mnogo bližji in vrhu tega s svojim narodnim kraljem duhovno popolnoma ujedinjeni.«

— Kako razume narod sporazum. »Dom« se pritožuje nad postopanjem velikega župana Perovića, ki pa še vedno uraduje, kakor tudi še niso izvoljeni občinski poglavarji. Narod je vsled tega sicer nezadovoljen, toda ne sodi po teh nepravilnostih nove vlade. Seljački narod ve dobro, da se v enem mesecu ne da odpreti niti majhna trgovina, kaj šele, da bi se mogla popraviti uprava v veliki državi. Seljački narod ve tudi to, da je slabe upravne težke nadomestiti z dobrimi, ker je teh malo, ali jih pa celo ni. Končno pa seljački narod tudi zna, da ni sedanja vlada za kratko dobo, temveč za dolgo in da bo zato v stanu, da polagoma vse rane naroda izleči.

— Nezaupnico je izrekla okrajna organizacija v Novi Gradiški dr. Bazali in ga pozvala, da položi mandat v vodstvo HSS. Enako nezaupnico je prejel tudi dr. Polić od okrajne organizacije v Novem Marofu. Polić in dr. Bazala se pozivu nista odzvala.

— Ameriško-belgijski dogovor glede med in povojnih dolgov obsega sledeče določbe: Medvojni belgijski dolgovi v višini 170 milijonov dolarjev se imajo povrniti v 62 letih. Zračnala se ne bodo nobene obresti. 246 milijonov dolarjev, ki si jih je izposodila Belgija po vojni, morajo biti plačani tudi v 62 letih, toda s 3,5% obresti. To ugodnost je dosegla Belgija z ozirom na obljubo Wilsona, da je treba dati Belgiji posojilo pod največjimi ugodnostmi.

— Spremembe v svetjih. Trockij je imenovan za predsednika narodnega komisariata za državno obrambo, Peters pa za šefa teke.

— Francoska ofenziva v Maroku. Uradno se poroča: Francoske čete so pričele s širokopotezno operacijo, da zopet osvoje Toul. Artiljerija in letalci so otvorili v jutranjih urah pripravljeni ogenj na glavne sovražnikove postojanke. Operacije se razvijajo normalno. Izgleda, da so naredile operacije na vstaje globok vtis in da so ti na nekaterih mestih odnehali z odporom. Pričetni boji se razvijajo zelo ugodno. — V vsem se nahaja v Maroku 100 bataljonov vojske, od katerih je 72 v bojni črti, 28 pa v rezervi. — Španska je odposlala na bojišče nove čete.

KMETSKI PRAZNIK NA KRŠKEM POLJU.

V nedeljo dne 23. avgusta se zbere na ti-soče in tisoče slovenskih in hrvatskih kmetov na Krškem polju, kjer sta pred 350 leti mučeniški kmeti kralj Matija Gubec in hrabri vodja kmetске vojske Ilija Gregorič vodila svojo vojsko v boj za Staro pravdo.

Praznika se udeležijo vodja hrvatskega kmetškega pokreta g. Stjepan Radič, voditelj slov. kmetškega ljudstva g. Ivan Pucelj, kakor tudi več drugih odličnih kmetških poslancev, med njimi predsednik poslaniškega seljaškega kluba g. Karlo Kovačević. Udeležitev je priglasielo ogromno število slovenskega in hrvatskega kmetškega ljudstva. To bo velika manifestacija sporazuma in bratske sloge.

POSEBNI VLAK NA KRŠKO

odhaja iz Ljubljane ob 8. uri 45 minut, v Zidanem mostu bo ob 10. uri in pripelje v Krško ob 11. uri 15 minut. Iz Krškega se odpelje ob 19. uri 30 minut (pol 8. uri zvečer) in pride v Ljubljano ob 22. uri.

VLAKI ZA KRŠKO V NEDELJO 23. AVG. Iz Ljubljane ob 5. uri 27 minut, drugi ob 8. uri 45 minut. — Iz Maribora ob 5. uri 25 minut. — Iz Zidanega mosta ob 10. uri.

Ljubljanski velesejem.

SVEČANOSTNA OTVORITEV V LJUBLJANSKEGA MEDNARODNEGA VELESEJMA

v Ljubljani se vrši v soboto, dne 29. avgusta dopoldne. Svojo udeležbo pri otvoritvi je obljubilo več ministrov in mnogo najodličnejših osebnosti. Istočasno z velesejemom se odpre tudi Športna razstava in Higijenska razstava.

Opozarjajo se vsi razstavljalci, da bodo sigurno v petek, dne 28. t. m. zvečer z opremo svojega prostora popolnoma gotovi. V sobo-

to po sedmi uri zjutraj se ne bo več pustilo dovažati blaga na sejmišče niti ne delati po paviljonih. Napolopremjene koje med otvoritvijo ne bi bile v čast razstavljalcev.

UGODNOSTI ZA V. LJUBLJANSKI VZORČNI VELESEJEM

od dne 29. avgusta do 8. septembra 1925. Uprava velesejma je dosegla za obiskovalce največje vozne olajšave. Na podlagi permanentne legitimacije, ki se prodajajo po Din 50 v denarnih zavodih in v Ljubljani tudi pri »Putniku«, Palača Ljubljanske kreditne banke, imajo obiskovalci na naših železnih 50% popust v osebini in brzdovlakih, v Italiji 30%, v Avstriji 25%, v ČSR in Madžarski 50%. Na parnikih se plača nižji razred za višji odnosno velja 50% popust. Ugodnosti veljajo v času od 22. t. m. do 15. septembra letos.

Ljubljanski velesejem, ki mu je pokrovitelj Nj. Vel. kralj Aleksander I., je letos zbral najboljše trvdke in bo nudil veliko atrakcij, tako, da si bo letos svoj renome še povečal.

ZANIMANJE ZA LETOSNJI VELESEJEM vlada po dosedanjih poročilih v vseh krajih naše države in obeta biti poset zelo mnogobrojen. Slovenec bo svojo gostoljubnost izkazal bratu Srbu in Hrvat, sprejeli bomo v svoje osredje vrle Bosance in Hercegovce, Dalmatince, Šumadince, Macedonce, Sremce, Banatske Švabe, skratka cvet pridobitnega sveta Jugoslavije. Pa ne samo trgovci so javili mnogobrojen poset na velesejem, tudi drugi sloji se priglašajo v velikem številu, da si ogledajo Ljubljanski velesejem, ki ima že velik renome po državi in da zvežejo s tem izlete v prirodo naše krasne Slovenije. Prosim vse Ljubljance, ki imajo za čas velesejma razpoložljiva prenočišča, da to nemudoma javijo sejmiskemu uradu.

ZASEDBA PROSTORA LETOSNJEGA VELESEJMA.

Z ozirom na številna vprašanja, da li je še razstavljalnega prostora na razpolago, sporoča uprava velesejma, da so vsi razstavljalni paviljoni kompletno zasedeni in se zamore ozirati na v zadnjem času došle prijavnice le v slučaju, da kaka prijavljenih trdka iz nepredvidenih zaprek odpove udeležbo.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA.

20. avgusta 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 76, bl. 80; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 292; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 201, bl. 201; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 265; Merkantilna banka, Kočevje den. 101, bl. 105; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 890; Kreditni zavod za trgovino in industrijo den. 175, bl. 185; Strojne lovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 105; bl. 118; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana bl. 335; Združene papirnice Verže, Gorice in Medvode d. d., Ljubljana den. 112; »Stavna družba« d. d., Ljubljana den. 165, bl. 180.

Blago: Deske monte, 25 mm, 30 mm, 50 mm, fco meja den. 500; testoni, 4-10, fco meja bl. 545; bukovni parketi, 4,50 do 8 cm šir., 20 do 50 cm dolž., fco meja, za m² den. 42; hrastova drva, 1 m. dolž., suha, fco nakladalna postaja, 10 vag. den. 17,50; bl. 17,50; pšenica zgornjebačka, 77/78 kg, gar. suha, fco nakladalna postaja, 2 vag. den. 270, bl. 270; pšenica domača, fco Ljubljana den. 275; koruza slavonska, par. Skofja Loka, 1 vag. den. 225, bl. 225; koruza slavonska, par. Ljubljana, 1 vag. den. 222,50, bl. 222,50; laneno seme, la, fco Ljubljana den. 550; oves slavonski ali bosanski, fco Ljubljana den. 195.

Pričetek šolskega leta 1925/26 na dr. meškem učiteljskem v Mariboru: 31. avgusta pnavljani in naknadni izpiti 1. sept. vpisovanje in sprejemni izpiti za I. letnik, 8. septembra vpisovanje v vadiške razrede ter v II. do IV. letnik. — Ravnateljstvo.

BORZE.

Zagreb, dne 20. avgusta. Devize: Newyork ček 55,53%—56,13, London izplačilo 270,72—272,72, Pariz 262,48—266,48, Bruselj 254,5—258,5, Milan izplačilo 200,73—203,13, Dunaj 781—791, Praga 164,8—166,8, Curih 1081,5—1089,5, Berlin 1325,5—1335,5. Valute: Dolar 54,8—55,4, avstrijski šiling 781—791, Hra 200,8—203,2.

Curih, dne 20. avgusta. Beograd 9,225, Newyork 515,20, London 25,035, Pariz 24,20, Milan 18,62, Praga 15,15, Dunaj 72,55, Berlin 1,2270, Bukarešta 2,65, Budimpešta 0,007255, Varšava 90,50, Sofija 3,75.

Dopisi.

Koneert na Baški. Kopaljski gostje so priredili dne 12. t. m. koncert v korist siromahnim otrokom iz Baške. Na koncertu sta sodelovala in se odlikovala naša operna peva Banovec in Mejič. Prvi je zapel »go« Novotnyjevo iz Mor. Ostrove dvospev in »Prodane neveste«, sam pa še pesem iz iste opere in znano arijo iz Rigolleta. Mejič je briljiral v Valentinovi ariji iz Fausta. Oba peva sta bila burno aklamirana, tako da sta morala ponavljati pete točke. Ostale koncertne točke so izpolnile že omenjena gospa Novotnyjeva z Libušina pesmijo in tri nadebudne zagrebške konservatoristke na klavirju. Tudi gmočni uspeh koncerta je zadovoljil.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Ideal: »Zakonolom.« Predstave: 4., pol 6., pol 8., 9. Kino Matica: »Pohotne moške roke.« Predstave: pol 5., pol 8., 9. Kino Dvor: »Ofenziva v Maroku« in »Bahantinja«. Predstave: 4., pol 6., pol 8., 9.

Dnevne vesti.

SAMOSTOJNO-DEMOKRATSKI TISK.

»Jutro« od srede piše:

»Največja žalost za SLS je, da sta poslanca Žerjav in Pivko dosegla sanacijo rajfajzen-skih zadrug bivšega graškega Verbanda, ukinitelj pravilnika o 2% davku na ročno delo, pravilno uvrstitev penzionerjev glede draginskih doklad, itd.«

Ni treba povdarjati, da omenjena gospoda nista dosegla niti ene od omenjenih stvari, ker sta bila že oba tedaj, ko se je to sklenilo, v opoziciji.

Dalje piše »Jutro«: »Edino slovenski demokraci »Jutro« misli seveda samostojne demokracije) smejo s samozavestjo gledati na svoje dosedanje šestinpolletno politično udejstvovanje, ki je rodilo za državo in še posebej za slovensko ljudstvo obilo lepih sadov.«

Da obstoje ti slepi uspehi le v fantaziji »Jutra«, ve vsa slovenska javnost in ni treba, da bi ponavljali vse te stare stvari.

V isti številki »Jutra« se g. a. r. c. silno zgraža nad novo carinsko tarifo. To tarifo je sicer izdala prejšnja vlada, ki je g. a. r. c. ni mogel prebrati. Toda to g. a. r. c. ne moti in brez obotavljanja hoče kovati kapital iz napake svoje vlade.

Takih in podobnih primerov »Jutrovega« poročanja bi lahko navedli cele kope in zlasti nasprotniki SDS so dostikrat silno ogorčeni nad nerazumevanjem, ki jih čita »Jutro«, katerega pa vseeno z naraščajo podpirajo.

Ali je res nemogoče, da bi se ljudje pozvali do te doslednosti, da lista, ki očividno podpira njim nasprotno tendenco, ne podpirajo z naraščajo?

Ali je res tako težko biti malo manj komeden, malo bolj odločen?

Ali res ni mogoče nekaj malega žrtvovati v korist ideji in delati na tem, da ima Slovenija list, za katerega ne bo veljal vzklík, da vsi listi lažejo?

Ali pa je naša javnost že taka, da je laž v listu ne ženira?

— Kavaliriji! »Jutro« je napadlo soprog zagrebškega župana, češ, da je nagovorila kraljico v nemškem jeziku. Izkazalo se je, da je to laž. Ni popravilo »Jutro« te laži, temveč je zato drugi dan napadlo gospo Radića, češ, da inspicira kraljevska ministrstva. Menda zadostuje, da te kavalirske napade »Jutro« na žene samo konstatiramo.

— Ker se je g. M. A. C. zopet oglašil v »Jutru«, ga ponovno pozivamo, da pove, kaj je mislil povedati s svojim »belim robljem«.

— Nov jugoslovanski konzulat. Nekdanji jugoslovanski konzulat v Bariju v Italiji je, kakor se poroča iz Sušaka, zopet vzpostavljen.

— Kongres zdravnikov. Za veliki kongres zdravnikov, ki se odpravi, kakor smo že poročali, dne 5. septembra v Dubrovniku, vlada veliko zanimanje. Zatrjuje se, da bodo razpravljali zdravniški razven o svojih stanovskih vprašanjih, tudi o vrednosti nekaterih novih zdravil, ki so iznajdena v naši državi.

— Kongres ribičev v Splitu. V Splitu so vrši dne 21. in 22. avgusta I. veliki kongres ribičev iz Primorja in otokov. Ministrstvo poljoprivrede in voda pošlje na kongres delegata. Na kongresu se bo pretresal poleg vprašanj, ki zadevajo interese naših ribičev, načrt novega zakona o ribolovu, ki ga je izdelalo ministrstvo poljoprivrede in voda.

— Kongres pravoslavnega svečeništva. Dne 2. in 3. septembra se vrši na Cetinju kongres pravoslavnega svečeništva. Kongresu bo prisostvovalo nad 100 delegatov.

— Izdajanje polovčnih železniških kart. V prometnem ministrtvu je vzpostavljen poseben odsek za izdajanje polovčnih železniških kart, kakor tudi za druge olajšave za vse posameznike in korporacije, razven za državne in železniške uslužbenke, za katere so v tem oziru kompetentne pristojne direktije državnih železnic.

— Ponarejene 20 dolarske novčnice. Ameriško poslaništvo v Beogradu objavlja, da so se pojavile v Ameriki v prometu ponarejene 20 dolarske zlate novčnice, serije 1. 1922, katere nosijo kontrolno črko »V« in na zadnji strani klišaja Br. »97«. Nedostaki so v barvi in pa v konturah obleke ter linijah v obrazu na portretu predsednika Vašingtona. Kljub temu pa naglašja Ameriška državna blagajna, da so falsifikati dobro izdelani in da je treba velike previdnosti.

— Naše znamke. Ker je državna tiskarna razširjena, se bodo v bodoče poštna znamka, deloma pa tudi takšne, tiskale odsej pri nas in ne več, kot do sedaj, v inozemstvu.

— Zoper tihotapstvo. Finančno ministrtvo je odločilo, da se spričo velikega porasta tihotapstva postavi na madžarski meji večje število finančnih stražnikov. Te dni je odpotoval del novih stražnikov s potrebnimi navodili iz Beograda na svoja mesta.

— Smrtna kazen za špekulante. Kakor poročajo iz Aten, namerava uvedti grška vlada z ozirom na finančno stanje države za vse špekulante z devizami in inozemskimi vrednotami smrtno kazen. Ves grški tisk pozdravlja to naredbo vlade s simpatijami.

— Iz ljubljanske univerze. Dosedanji izredni profesor za srbohrvaščino na filozofski fakulteti ljubljanske univerze dr. Aleksander Stojčević je imenovan za rednega profesorja.

— Z zagrebške univerze. Za rednega titularnega profesorja kirurgije na zagrebški medicinski fakulteti je imenovan g. dr. Edo Slajmer, primarij v pok. v Ljubljani.

— Imenovanje v zdravniški službi. Gospod dr. Jernej Demšar, zdravnik v Ljubljani, je imenovan za šefa dermatološkega oddelka splošne bolnice.

v promet popolnoma montirane aparate po ceni 3000 do 5000 Din.

— Jadransko izložbo, ki je bila otvorjena 25. m. m., je obiskalo dosedaj 19.000 oseb, od katerih je bila ena tretjina tujece. Izložba je za pridobitne in trgovske kroge zelo zanimiva. Odprta ostane do 25. t. m. Obiskovalci imajo 50% popust na železnice.

— Inozemski delavci v Franciji. Razni listi so prinesli pred kratkim alarmantno vest, da je bilo več delavcev ruske in jugoslovanske narodnosti, ki jih je poslala »Société générale« v Francijo kot delavce, uvrščenih v vojsko in poslanih v Maroko. Ta vest ne odgovarja resnici.

— Aretacija verske sekte v Bački. V Petrovacu (Bačka) je aretovala žandarmerija ključavničarja Otona Welba iz Nemčije z osmimi tovariši, ki so ustanovili versko novo sekto. V nedeljo so priredili sestank brez oblastnega dovoljenja. Razni govorniki so govorili zoper vojaško službo in rabo orožja, kar je dalo povod za aretacijo.

— Razprava zoper trgovce z dekleti. V sredo se je pričela v Zagrebu razprava zoper trgovce z dekleti. Na zatožni klopi sedi 16 oseb, lastnikov in lastnic javnih hiš, njihovih ljubic in starih bab brez poklica. Prič je 27, samih mladoletnih in zapeljanih deklet, kakor pišejo hrvatski listi. Obravnava ni spravila doslej še nič zanimivega na dan, dasi poročajo o njej hrvatski listi po cele kolone: Parturienti montes, naseetur ridiculus mus.

— Samomorilna epidemija v Berlinu. Zadnjo nedeljo se ni pripetilo v Berlinu nič manj kakor osem samomorov in šest poizkusov samomora, v pondeljek zjutraj pa pet poizkusov samomora. Med osmimi mrtvci je pet žen, od katerih so se nekatere zastrupile s plinom, ostale pa obesile. Vzrok samomora so v večini slučajev slabe gnotne razmere, seveda pa tudi družinske razmere in nesrečna ljubezen.

— Gibanje med čehoslovanskim tekstilnim delavstvom. Iz Prage poročajo: Mezdno gibanje med čehoslovanskim tekstilnim delavstvom je stopilo v akuten stadij. Zveza čeških tekstilnih industrijev je sklenila, da odbije zahtevo delavstva glede 7 do 10% nega zvišanja mezd ter da izpre z ozirom na ultimativni značaj zahtev delavstva z 29. t. m. vse delavstvo, približno 50.000 oseb. V nekaterih podjetjih se je izprtje že izvedlo. »Česke Slovo« poroča, da so nemški podjetniki zahteve delavstva večinoma sprejeli ter, da so odklonili pogajanja samo češki tovarnarji.

— Delavske plače v Rusiji. Kakor je ugotovil te dni komisar dela Smidt, je znašal povprečni zaslužek delavca v SSSR v prvi polovici tega leta 76% predvojnega. V poedinih glavnih panogah produkcije je visokost zaslužka v razmerju s predvojnimi sledeča: Delavci papirne industrije 113%, kemičani 98%, usnarske industrije 107%, rudarji 48%, kovinski delavci 64%, prometno delavstvo 64%, delavci poligrfske industrije 97%. Povprečno visoki zaslužek prvih dveh skupin delavcev ter usnarskih delavcev je razlagati s tem, da so bile te panoge pred vojno jako slabo plačane.

— Pomanjkanje učencev na dunajski akademiji gimnaziji. Kakor poročajo iz Dunaja, so dobili stariši in varuhi dečkov dopis, s katerim se obveščajo, da se prvi razred akademije gimnazije v šolskem letu 1925/26 radi pomanjkanja učencev ne odpravi. Vzrok, da učencev primanjkuje, je nazadovanje prebivalstva in dejstvo, da se odrača sedanja generacija bolj in bolj od humanitarnih študij.

— Velika nesreča v Bilišanih. Te dni se je pripetila v hiši kmeta Pavla Švelje v Bilišanih pri Obrovacu v Dalmaciji velika nesreča. Švelja je odšel s svojo ženo od doma ter pustil svoje tri otroke v starosti 1 do 5 let speče v kleti. Nad kletjo je ležalo 1100 kg žita. Vsled teže se je zlomila deska in vse žito je padlo na otroke. Dva od njih sta se zadušila, enega pa so še rešili.

— Velik požar v kopališču. Iz Hamburga poročajo: V morskem kopališču Norddoru na severno friziškem otoku Amrun je izbruhnil večeraj velik požar, ki je vpepel tretjino vseh hiš. Zgorelo je dvanaest hiš, med temi velik hotel in poslopje požarne brambre.

— Letalske nesreče. V Neaplju je ponesrečil iz doslej neznanih vzrokov hidroplan. Pilot je težko poškodovan. — V okolici Pulja je padel hidroplan na zemljo, pilot in mehanik sta obležala mrtva. — Pri Krakovu je ponesrečil poljski vojaški aeroplan, oba oficirja, ki sta se nahajala v aeroplanu sta mrtva.

— Požar v bolnišnici. Iz Budimpešte poročajo. Te dni je izbruhnil v Bethesda-bolnici iz doslej nepojasnjenih vzrokov požar, ki je zavzel v kratkem času velike dimenzije. Bolnišnico so morali evakuirati. Človeških žrtev ni bilo.

— Šest otrok je vrgla v vodo. V Liverpoolu se je odigrala te dni drama, ki je razburila vse mesto. Vdova Elizabeta Vaughan je bila aretovana radi tatvine. Kmalu nato so jo izpustili iz preiskovalnega zapora. Da napravi bedi, ki jo je privedla tudi do tatvine konec, je peljala svojih šest otrok na breg reke Mersey ter vrgla drugega za drugim v vodo. Končno je skočila še sama v reko. Trije otroci so se kljub temu rešili, dočim so mati in ostali trije otroci utonili.

— Zločin v Natalineci. O zločinu v Natalineci se poročajo sledeče podrobnosti: Dušan Ranković, eden glavnih udeležencev zločina, je priznal. Vsled tega se je posrečilo preiskovalnemu sodniku pripraviti tudi njegove sokrivce do tega, da so priznali. Ranković trdi, da ga je Veselin Petrovič zapeljal k zločinu. Profesorja Dimitrijevič je umoril po njegovi izpovedi Živojin Andrič, gospo Dimitrijevič pa Petrovič. Kri, ki so jo našli na Petrovičevi obleki, izvira od umorjenega. Policija je izvedela, da so bile udeležene razven že aretovanih zločincev pri umoru tudi druge osebe. Oblasti vedo, da je Petro-

vič izvršil tudi še več zločinov ter, da ima že več umorov na vesti. Toda prebivalstvo se ga je tako balo, da ga ni izdalo. Med vojno je bil špijon sovražne okupacijske armade.

— Smrtna obsodba v Sarajevu. Te dni je bil obsojen pred sarajevskim okrožnim sodiščem na smrt Nedeljko Mitrovič. Moč je umoril svojo ženo na bestialen način. Najpreje jo je zadavil, nato jo je vrgel nedaleč od hiše v jarek, misleč, da jo bodo požrli volkovi, ki se klatijo momentano v velikih množicah tam okrog. To upanje se ni izpolnilo. Pastirji so našli truplo umorjene in stvar je prišla na dan. Nedeljko Mitrovič je bil aretovan. Pri obravnavi je zločin priznal ter povedal hladnokrvno, kako je bilo. Na vprašanje sodnika, zakaj je to storil, je odgovoril, da ne ve. Mitrovič je preiskal psihiatri, vendar so ugotovili, da je duševno popolnoma zdrav. Sodba se je glasila na smrt z obesenjem. Mitrovič se je pritožil ter vložil prošnjo za pomilostenje.

— Umor dr. Rosena. Zdi se, da bo umor univerzitetnega profesorja dr. Rosena kmalu pojasnjen, kajti v pondeljek ponoči sta bila po večurnem zaslišanju aretovana profesorja adoptivna hčerka in njen soprog, arhitekt Standtke ter je podalo zaslišanje momente, iz katerih je nujno sumiti, da sta imenovana dva pri umoru soudeležena, oziroma, da sta bila vsaj močno udeležena pri pripravah za izvedbo načrta. Dalje je ugotovljeno, da sta izvedla zakonca, da je nameraval profesor dr. Rosen izpremeniti svojo oporoko njima v nepriilog, vsled česar sta bila interesirana, da to preprečita. V interesu preiskave sodišče doslej ne izda še nobenih podrobnosti.

— Petnajstleten mladenič — orodje vlomilske bande. Te dni nekega opoldneva je bila opozorjena dunajska policija, da je splezal skozi okno stanovanja nekega tehnika približno 15-leten mladenič. Policija je našla res v stanovanju pod posteljo skritega majhnega fanta, ki so ga agnosirali kot Franca Jachima, pomožnega delavca brez posla in brez stalnega bivališča. Dečko je premetel v stanovanju že vse omare, ukradel operno kukalo in novo obleko. Pri zaslišanju se je ugotovilo, da pripada fant množičnim tolpi vlomilcev, seveda starejših kakor on, ki so izvršili z njegovo pomočjo že celo vrsto vlomov. Po njegovi izpovedi so ukradli dragocenosti za najmanj 10.000 šilingov. Kar se tiče komplicov, se je posrečilo policiji po trudopolnem poizvedovanju aretovati vse člane tolpe. Lopovi so deloma priznali.

— Vlomilci — lahkoživeci. V noči na 4. julija je bil izvršen v pisarno stavbenega podjetja Rella in nečak na Dunaju vlom. Vlomilci so udrli v lokal skozi kanal ter razstrelili železno blagajno. Odneli so 30.000 šilingov v gotovini in 20.000 šilingov v vrednostnih papirjih. Te dni pa jih je zagrabila roka pravice. Storiči so: pomožni delavec Karol Wolny, elektromonter Anton Weytal in Josef Pecha. Dočim so živeli dotlej prav siromašno, so postali po vlovu pravi lahkoživeci in kavaliriji. Vozili so se elegantno oblečeni ter igrali hazard. Z njim vred je bilo aretovanih par prostitutk, ki so bile njihove ljubice. Pri vseh aretovanih je policija našla vse polno oblek, perila, čevljev, draguljev in prstanov.

— Koprski napad v bližini Beograda. Uglednega kmeta Milana Popovića iz Kneževaca so napadli te dni, ko se je vračal v temni noči preko svoje njive domov, nenadoma štirje maskirani roparji, ki so bili oboroženi s puškami ter zahtevali, da jim izroči denar. Popović je korajžen človek, denar mu tudi ne gre rad izpod palca, zato se je roparjem zoperstavil, pričel se je z enim izmed njih ruvati. Pri tem se je sprožila roparju puška, nakož so navalili ostali trije nanj ter ga pobili na tla, da je nezavesten obležal. Zjutraj so ga našli kmetje težko ranjenega na njegovem polju. Lopovi pri njem niso našli več kakor 1100 Din.

— Veriženje z umetninami v Italiji. Že par dni se bavijo italijanski listi z velikopoleznim veriženjem z umetninami, predvsem z dragocenimi kipi, ki so izginili iz znanih cerkev, ne da bi bilo mogoče ugotoviti, kje se nahajajo, niti kdo jih je ukradel. Lepega dne pa se je posrečilo policiji najti več takih umetnin v neki skrivnostni vili v bližini Siene. Vila je bila last znanega trgovca z antikvitetami Riccardija, ki je skušal sprva zviniti krivdo na druge, nakož je nenadoma izginil. Preiskava se je nadaljevala in policija je aretovala trgovca z antikvitetami v Bologni, Palesija. Moč je sicer sprva tajil, pozneje pa priznal, da je kupil dragocen kip od nekega župnika, ki ni imel pojma, da gre za antikvitetne velike vrednosti. Plačal je za kip bagatelno ter ga prodal za 125.000 lir. Pri zaslišanju je izdal Palesi še celo vrsto drugih verižnikov, ki so bili žnjim v zvezi. Afera zavzema vedno večje dimenzije. Verižniki so deloma kupovali dragocenosti za majhen denar, deloma pa so jih na skrivnem zamenjali z ničvrednimi kopijami. V stvar je zapletenih tudi več cerkvenih predstojnikov in predstojnika nekega benediktinskega samostana. Vsa častivredna družba je pod ključem.

— Tihotapstvo s saharinom še vedno cvete, posebno v Sarajevu, Zagrebu in Banjaluki. Vrše se obširne preiskave. V Zagrebu je bila pri tej priliki aretirana rodbina Kanajet iz Banjaluke. Ta rodbina živi izključno od tihotapstva s saharinom. Pri hišni preiskavi so našli pri njej velike množine saharina in 720 paketov nemonopoliziranega cigaretnega papirja. Preiskava utegne imeti zanimive uspehe.

— Policijski šef in njegov detektiv. Leta 1923. je bil imenovan sotrudnik »Balkana«, Milan Srškić poveljnikom pančevske policije. Kot tak je vzel med drugim v službo mohamedanca Abdullaha Turkuja. Kmalu je nastalo razmerje med njima napeto. Detektiv je namreč sumil, da ima njegov šef z njegovo ženo nedovoljeno razmerje. O tem se je pozneje tudi prepričal. Zato je napadel svojega šefa na cesti s palico. Načelnik policije je potegnil pri tem nož ter zabodel žnjim

svojega nasprotnika v prsi. Detektiv je obležal na mestu mrtve. Spomladi je prišla stvar pred sodišče in Srškić je bil obsojen na dve leti in pol ječe. Te dni se je vršila obravnava pred prizivnim sodiščem, ki je Srškića oprostilo z motivacijo, da je ravnal v silobranu. Državni pravdnik se je pritožil. Če bo kaj opravil ali ne, se ne ve.

— Banditi napadli vlak. Rumunska zločinska kronika je zopet za slučaj bogatejša. V eni zlatih noči so vrgli banditi električni vlak na progi Dorna—Helgei—Borbo—Zuzeni s tira ter ga izropali. To se je zgodilo na sledeči način. Ko je zapustil vlak pozno zvečer postajo Dorna—Helgei, je skočila lokomotiva približno 3 km od postaje s tira. K sreči je imel vlakovodja toliko prisotnosti duha, da je dal takoj protitok, tako, da se je vlak ustavil. Med potniki je nastala velika panika in vse je drlo na prosto, da vidi, kaj se je zgodilo. Nenadoma so začeli padati od vseh strani strel in pojavilo se je na pozorišču dvajset banditov, ki so namerili na pasazirje puške in revolverje ter zaklicali »roke kvišku«. Seveda je vsakdo takoj ubogal, nakož so izropali banditi vse potnike. Zoperstaviti se je hotel samo neki zavirač, toda dobil je v desno roko strel, ki ga je težko poškodoval. Nato se je vlak vrnil v Dorna—Helgei, kjer so ljudje stvar ovdali. Oblast je razposlala na vse strani žandarmerijske oddelke, ki pa doslej banditov niso izsledili.

— Samomor 70-letne žene. V Djakovu je izvršila te dni samomor 70-letna starica Eva Andjevič. Okrog 11. ure ponoči so čuli sosede klice na pomoč, ki so prihajali iz dvorišča hiše, kjer je stanovala starica. Ko so prišli na lice mesta, so opazili, da je starica obešena, in ko se jim je končno posrečilo, izvleči jo iz zanjke, je bila Andjevičeva že mrtva. Pri njej je bilo opaziti že dalje časa simptome duševnega razkroja.

— Grob se je pozabil izkopati. Nekemu posestniku v Novi Gradiški je umrla te dni žena. Zalutajoč moč je priredil svoji ženi stan primeren pogreb, pogrebem pa v onih krajih običajno pojedino. V to svrho je pripravil elegantnega prasa, 20 kg govedine, 16 kg kruha in primerno količino žganja in vina. Razven tega je dal zviniti z vsemi zvonovi katoliške in pravoslavne cerkve. Vsi gosti so bili »dobre volje«. Ko je prispel kondukt pred pokopališče, so bila vrata zaprta in šele tu se je ugotovilo, da je pozabil vdovec v svoji veliki žalosti naročiti grob. Nastala je velika zmešnjava. Duhovnik se je razjezil ter se vrnil nemudoma domov. Udeleženci pogreba so pustili truplo v mrtvašnici ter se vrnil domov, kjer so jedli in pili dalje. Pogreb se je nadaljeval in končal naslednjega dne brez duhovnika.

— Nenavaden pasažir. Kakor poročajo iz Lyona, so zasatili te dni na strehi nekega vagona pariškega brzovlaka 14-letnega dečka, ki je trdno spal. Izjavil je, da se piše Henri Roux, doma iz Pariza ter, da je imel namen obiskati svojo teto v Marseju na omeneni način.

— Oficirska afera v Novem Sadu. Stotnika v rezervi in prvega knjigovodjo novosadske finančne direktije Ljubo Gjorgjevića preganja državno pravdnost, ker je imenoval v uradnem aktu polkovnika Filipa Ružića »norožoltega lažnjivca«, majorja Čedo Petrovića pa »bojazljivega in lažnjivca«. Te dni se je vršila obravnava, ki je bila preložena, ker se je skliceval obtoženec na admiralata Price in par višjih oficirjev. Sodišče je sklenilo, da zasliši te priče ter je poslalo akte v to svrhu v Beograd.

— Špijonska zadeva grofice Luise Esterhazy. Iz Prage poročajo: Grofica Luiza Esterhazy, ki je bila, kakor znano, obsojena radi špijonaže na eno leto ječe in dvajsetletno kron globe, je prošla pristojne oblasti za odlog nastopa ostanka kazni. Iz formalnih vzrokov njeni prošnji ni bilo ugodeno. Grofica Esterhazy je odsedela pred sodbo že pol leta preiskovalnega zapora pri sodišču v Neutru. Ta preiskovalni zapor ji šteje v kazen.

— Dragulji Pole Negri. Kakor smo svoječasno že poročali, je zaplenila carinska ameriška oblast znani filmski igralci Poli Negri ob priliki njenega zadnjega povratka iz Evrope večjo količino draguljev. Sedaj poročajo iz Newyorka, da je bila Pola Negri radi tega obsojena na denarno globo 75.000 dolarjev, na njeno pritožbo pa je bila kazen znižana na 57.000 dolarjev.

— Strasnov — kino igralec. Iz Berlina poročajo: Pustolovec Strasnov je angažiran od nekega tukajšnjega filmskega podjetja. V kratkem nastopi v nekem velikem komadu kot kino-igralec.

— V aeroplanu k porodu. Stvar se zdi kakor kapitel nekega senzacionalnega romana, kljub temu pa se je — seveda v Ameriki — te dni v resnici pripetila. Neka v samoti ležeča radiotelegrafična postaja je zaprosila zdravniško pomoč za ženo čuvaja Meekinsa, ki je imela roditi. V od Boga in ljudi zapuščen pokrajini ni bilo daleč naokrog nobenega zdravnika. Radiotelegrafična prošnja za pomoč je dospela na dvestopetdeset kilometrov oddaljeno postajo Henry v državi Virginia, ki je oddala depešo dalje na postajo Hampton Road. »Pridite hitro, dve človeški življenji so v nevarnosti«, tako se je glasil klic na pomoč. Dve uri in štirideset minut pozneje je pristalo lazarstvo letalo, opremljeno s vsemi tehničnimi instrumenti v Kinikeetu, ravno nasproti hišice čuvaja obale. Tekom dvajsetih minut so naložili gospo v kabino letala, ki je poletela takoj v Norfolk, kjer se nahaja prva bolnica. V treh minutah je bil aeroplan v Norfolk in pol ure pozneje je zagledal otrok kot pristni sin dvajsetega stoletja luč sveta.

— Iz dežele dvobojev. Iz Budimpešte poročajo: Glavni urednik lokalnega lista v Gyuli, Gabriel Oroszlany je obelodan kot generalni tajnik Gyulskega kulturnega društva kompromitujoča razkritja o mestnem generalni tajnik gyulskega kulturnega društva presije mesto generalnega tajnika omenjenega društva odložiti. To mu je dalo povgd, da je pozval 18 honoracijorjev na dvoboje. Prvi dvoboj se bje med urednikom in višjim beležnikom.

Ljubljana.

1— Kateričev pot v Latimerovom dreveredu. Dne 26. avgusta 1925 se našna zbirala pot, ki vodi od bivšega otroškega igrišča mimo velesejskih paviljonov proti pivovarni »Union«. Občinstvo se opozarja, da je javni prehod od 26. avgusta 1925 do 11. septembra 1925 skozi navedeni del drevoreda nedopusten, ker pripada drevored ta čas k velesejmu.

1— Pri aretovanem Jožetu Slovcu se je našla jedna ura z verižico, o kateri trdi aretovani, da jo je ukradel koncem julija letos ob Savi pri Ježici, kjer se je kopalo več oseb. Obkodovanje naj se zgodi pri deželni sodišči v Ljubljani soba št. 96. Deželno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 13. avgusta 1925.

Pustolovec Strasnov nadaljuje.

Od Kramolina se nisem težko ločil. Ko sem se vrnil v škofijski dvorac, je bila maha že pogrnjena in po starogrski šegi so čakali name že vsi meni na čast povabljeni gosti. Med njimi se je nahajal neki general Benedikt in, kot slab omen, državni pravdnik, dalje sodnik in duhovniki, ki so spadali k ceremonielu. Stari Bende je bil zelo ginjen ter me je predstavil vsakomur kot svojega dragega nečaka, ministerijalnega svetnika Česlo pl. Vertessyja z Dunaja. Vseled tega ni imel nihče povoda, da bi bil dvomil o tem, da sem Vertessy.

Neposredno poleg mene je sedel mladi grof Batthyani. Ni bil zastoj pri papežu, bil je prvovrsten diplomat in človek z gladkimi družabnimi formami. Sicer pa se mi zdi, da je sumil prav tako, kakor škof, zakaj da sem prišel, kajti obsopal me je z ljubeznivostmi in bil več časa nestrpen. Končno ni zdržal več, sklonil se je k meni ter mi zašepetal v uho: »Dragi gospod ministerijalni svetnik, zele rad bi govoril z vami med štirimi očmi.«

»Prosim, dragi kanonik, počakajte me v moji sobi. Treba je, da delam svojemu stricu še nekoliko družbo, toda ne ostanem dolgo. Stari gospod bo po obedu nekoliko legel, pa

tudi jaz bi rad nekoliko zadremal. Še vedno sem utrujen od potovanja. Torej, vrnem se kmalu.«

Mama — mama,

glej to je pravo „GAZELA“-milo, ki se tako krasno peni, da snažno in belo perilo ter prihrani trud in delo

GAZELA MILO

Sicer nisem imel nobenega opravka, toda bil je moj princip, da sem pustil ljudi, ki so hoteli od mene kaj imeti, vedno nekoliko

čakati. Ko sem vstopil v sobo, me je pričakoval sicer tako arogantni grof in kanonik Batthyani s vidno nestrpnostjo. Ponudil sem mu stol rekoč: »Torej, dragi kanonik, kaj imate na sredu?«

»Oprostite, gospod ministerijalni svetnik, hočem ostati zvest svojemu imenu, zato vam povem vse popolnoma kratko in odkrito. Znano mi je, da dobi stari koadjutorja in sluti, da sem poslan iz Rima sem, ker hočejo napraviti mene za to. Najbrže čuti to tudi stari, kajti odkar sem tu, me ne more videti in na vse mogoče načine mi da čutiti, da sem mu zoperen, kakor pekel.«

»Oho, dragi prijatelj, ne tako naglo. Če postaneš res koadjutor, je še veliko vprašanje. Zaenkrat so poslali mene sem, da preiščem, kdo je vreden, da postane koadjutor.« V Batthyanijevih očeh sem čital triumf. Menil je, da me je vjel.

»Aha, torej sem vendarle dobro uganil, da ste prišli v tej zadevi?«

»Nisi se varal. Radi tega sem prišel in, ker je škof moj stric, je moja moralna dolžnost, da si moža, ki naj mu vzame ude iz rok, natančno ogledam.«

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zeleznikar Aleksander.
Tiska tiskarna »Merkur«, Ljubljana.

Kolesa in šivalne stroje kupujte edino le pri Josip Petelinc-u

znamke
Gritzner, Phoenix in Adler
ter posamezne dele za kolesa in stroje, pnevmatike, igle Lamerr.
Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezenju je brezplačen.
Na veliko! Na malo!

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Kiahta se prikaže, nekaj poslopij je velikih in zidanih iz kamna, krog teh pa je morje lesenih koč. Navadno šteje pet tisoč duš, včasih pa tudi petdeset tisoč in med temi se pred kratkim ni smela biti ena žena. Tu stopi na sredo ceste mož s kito, oblečen je v ovčji kožuh, na glavi ima špičast slamnik; iztegne roke in kliče v kineskem jeziku proti avtu, ki se vstavlja. Potniki razumejo le besedo šimaliki, ki jim je že znana. Potem dostavi v slabi angleščini:

»Jaz voditi avtomobil preko Gobi!«

Voz se vstavi; skozi okno pokaže Mongolec svoj patent; ime mu je Vau-lit-zan, potem izvleče še dva papirja, ki kažeta, da je vodil preko puščave Gobi že avtomobil, ki je bil last nekega Angleža in potem še drugega, ki je bil od nekega Francoza; oba sta bila znana svetovna potnika in sta napisala šimalikiju najboljše izpričevalo.

Kakor nalašč! Stvar postaja še enostavnejša. Vau-lit-zan je izgubil svojega konja, ko je zadnjič potoval preko puščave. Z vsakim konjem pa tak vodnik ni zadovoljen, on rabi posebnega konja, ki mora imeti tudi gotove lastnosti kakor iskalec vode. Vau-lit-zan je potoval daleč v neko vas, kjer goje take plemenite konje, toda cena mu je bila previsoka in zdaj bi šel rad v Majmačin, ki je na oni strani puščave, kjer bo dobil pri svojem bratu takega konja veliko ceneje. Toda kako naj pride tja? Brez konja ni mogel služiti kot šimaliki.

malki. Moral bi potovati s karavano. Kako se je torej razveselil, ko je zagledal avto, ki pojde gotovo preko puščave.

»Da, gotovo pojdemo, upam pa, da ne boš predrag.«

Lord mu je plačal za vožnjo, ki je trpela osem dni sedemdesetpet, Francoz pa še celo sto zlatnikov.

»Mi pa sploh nimamo denarja, storili smo namreč obljubo. Ali nočete vzeti kaj drugega?«

Vodnik zahteva, da naj mu kaj pokažejo. Slednjič pa odkloni sploh vsako darilo, zadovoljen bo, če pride zastoj in čimprej v Majmačin in tuji zatrujejo, da vozi njih avto še enkrat tako hitro kakor onadva.

Mož je imel svoj sveženj in svojo puško poleg v jarku, kjer je počival. Vzame oboje, stopi v voz, pokaže smer in Maksimus krene takoj v stepe.

»Slišite, mister Hartung, začne Adam, »kako široka pa je ta puščava?«

»Le nekaj več kakor dvesto geografskih milj, osemsto angleških.«

»In bomo imeli mnogo zaprek?«

»Nikakor ne!«

»Torej rabimo le tri dni?«

»Če hočemo, celo le dvanajst ur, saj lahko vozimo tudi ponoči.«

»Ali, slišite, čemu pa nam bo potem vodnik, ki išče vodo?«

Leonor pogleda debelo Adama, potem se vdari po čelu in se glasno zasmije.

»Mister Green ima prav, čemu pa nam bo pravzaprav tak vodnik, to smo neumni, da ne pomislimo...«

»O ne, mislil sem pač na to,« se brani Georg,

»sklepal pa sem, da vas bo gotovo zanimalo potovati s takim šimalikijem in videti, kako najde vodo. Le živo si moramo predstavljati, da potujemo s karavano, ki pogine, če ne najde vode.«

Georg je imel prav. Menil je le, da ne bi mogel voditi potnikov peš ali na konjih, ker je bilo treba iskati vedno novo pot. Za ta avtomobil je bilo dvesto milj kratka pot. Sicer pa je tudi Leonor soglašala z njim. Prepustili bodo vodstvo takemu mongolskemu čarovniku. In kaj, če se sredi puščave polomi kaj na strojih, da so prisiljeni dalje časa stati? Povsod bi jim Georg poiskal vode, le v tej puščavi ne! Bolje je bilo torej, da so vzeli šimalikija s seboj.

Maksimus drevi s svojo navadno hitrostjo sto kilometrov preko stepe, ki je porasla s solnimi zelišči. Leonor opazuje Mongolca, s katerim se pogovarja Georg v kineskem jeziku.

»Mož mi ne ugaaja, dela mi nesimpatičen vtis,« omeni svojemu tovarišu.

»Ali ste že videli Mongolca s simpatično vnanjostjo?« se smehlja Georg.

»Ali je Kinez?«

»Da, vsaj rojen je na Kineškem. To pa je zelo širok pojem. On je Oeloed iz nomadskega rodu, ki s svojimi ovčimi čredami potuje brez miru po stepi, vedno išče vodo in vedno v nevarnosti, da poginejo črede vsled lakote. Vseeno pa ljubi svojo revno domovino prav tako, kakor Eskimo svoje ledene pustije, ki se mu zde zemeljski paradiz, v tujini pa, kjer mu nudi narava vse, umira vsled silnega domotožja.«

(Dalje prihodnjik.)

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 3—, vsaka nadaljnia beseda 50 par.

Išče se

za 1. september stanovanje v Ljubljani, obstoječe iz kuhinje in sobe. — Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje«.

Znanja želi

gospod prijetne zunanosti z isto tako gospodično v starosti od 17 do 22 let. Dopise s sliko na upravo »Narodnega Dnevnika« pod šifro »Heliantha«.

Gramofon

dobro ohranjen, se po ceni prodaja. Naslov pove uprava.

Blagajničarka

se sprejme. Reflektantke naj se oglaševajo v Narodnem domu, prit. desno, 3. vrata.

Pisarniška moč

z dvoletno prakso išče mesta, najraje na deželi. Ponudbe prosijo na upravo lista pod »Dobra moč«.

Službo išče

slastičarski delavec, bodisi v kakem hotelu, bodisi v slastičarni. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Slastičar«.

Kupujte samo pri JOSIP PETELINC-U LJUBLJANA

otroške majice, damske nogavice, kopalne hlače, kravate, naramnice, galanterijo, dišča mila, palice, nahrbtnike, najnižja cena na veliko in malo blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Gospodična

išče sobo s posebnim vhodom. Najraje v bližini dramskega gledališča. Ponudbe prosijo na upravo lista pod »Sebac«.

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana

STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamnike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi Popravila se sprejemajo.

Nepremočljive dežne plašče

že od Din 196— naprej kakor vsa ostala oblačila za gospode in dečke kupite najceneje in najboljše v splošno znani deželni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2 (nasproti dramskega gledališča) konfekcijske tovarne FRAN DERENDA & Co. Ljubljana.

Oglašajte v »Narodnem Dnevniku«!

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjižgoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552